

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT ZWIĘKSZANIA SZANS EDUKACYJNYCH

ROLA I OBOWIĄZKI PRZESTAWICIELA OŚWIATY

W

PRACACH ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

i

PROCEDURZE „NIEBIESKIE KARTY”

Rola resortu edukacji w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

art. 9a

- udział przedstawiciela oświaty w składzie zespołu interdyscyplinarnego („ZI”) i grupy roboczej („GR”)

art. 9d

- obowiązek podejmowania interwencji w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”

Rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

W sytuacji przemocy wobec dziecka procedura zakłada:

- **obecność rodzica/opiekuna prawnego lub faktycznego lub pełnoletniej osoby najbliższej** (w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny Dz. U. Nr 88, poz.553, z późn. zm.),
- **wskazany udział psychologa,**
- **warunki gwarantujące swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności dziecka oraz bezpieczeństwa,**
- **minimalizowanie liczby przesłuchań dziecka.**
- **wszystkie działania są dokumentowane.**

Rola pracownika oświaty w ramach procedury „Niebieskie Karty”

- **wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”**- nieobecność osoby doznającej przemocy nie zwalnia z obowiązku wypełnienia formularza „Niebieska Karta - A”,
- **formularz „Niebieska Karta – A” przekazuje się do przewodniczącego „ZI” (do 7 dni),**
- **przewodniczący „ZI” nie później niż w ciągu 3 dni od otrzymania przekazuje go członkom „ZI” lub „GR”,**
- **członkowie na posiedzeniu „ZI” lub „GR” dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz „Niebieska Karta – C”,**

należy podkreślić, że:

- **na posiedzenie „ZI” lub „GR” nie zaprasza się dziecka,**
- **niestawiennictwo osoby doznającej przemocy nie wstrzymuje prac „ZI” lub „GR”.**

Procedura „Niebieskie Karty” w oświacie

Pracownik oświaty:

- ▶ diagnozuje sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy,
- ▶ informuje o możliwościach uzyskania pomocy (psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia przez podmioty świadczące specjalistyczną pomoc),
- ▶ informuje o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę jej sytuacji i dzieci,
- ▶ organizuje dostęp do pomocy medycznej,
- ▶ może prowadzić rozmowy wobec osób stosujących przemoc.

Zadania Zespołów Interdyscyplinarnych i grup roboczych

W Zespole Interdyscyplinarnym następuje rozpoznanie sprawy z punktu widzenia poszczególnych służb.

- ▶ **zaprasza na spotkania, udziela pomocy,**
- ▶ **opracowuje Indywidualny Plan Pomocy dla osoby doznającej przemocy i jej rodziny i modyfikuje w zależności od sytuacji w rodzinie,**
- ▶ **podejmuje działania wobec osoby stosującej przemoc**
- ▶ **rozstrzygają o braku zasadności dalszych działań.**

„Niebieska Karta – C” formy pomocy dziecku

Indywidualny Plan Pomocy dla dziecka doświadczającego przemocy w rodzinie w zakresie działań oświaty:

1. Objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce, odpowiednio w formie:

- klasy terapeutycznej,
- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć rozwijających uzdolnienia,
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- porad i konsultacji.

2. Pomoc materialna dla uczniów.

3. Objęcie rodziców/opiekunów pomocą psychologiczno-pedagogiczną, w formie:

- porad, konsultacji,
- warsztatów, szkoleń.

Rozporządzenia oświatowe spójne z rozporządzeniem w sprawie procedury „Niebieskie Karty”

- ▶ w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- ▶ w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych;
- ▶ w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie **w specjalnych** przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach;
- ▶ w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych;
- ▶ w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych;
- ▶ w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych;
- ▶ w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych;
- ▶ w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i placówce polega na:

- ❑ rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych
- ❑ rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, wynikających w szczególności z:
  - 1) niepełnosprawności;
  - 2) choroby przewlekłej;
  - 3) niedostosowania społecznego;
  - 4) **zagrożenia niedostosowaniem społecznym;**
  - 5) specyficznych trudności w uczeniu się;
  - 6) zaburzeń komunikacji językowej;
  - 7) **sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;**
  - 8) niepowodzeń edukacyjnych;
  - 9) **zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny,** sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
  - 11) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą;
  - 12) szczególnych uzdolnień;
  - 13) innych potrzeb dziecka.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest także:

- ▶ rodzicom i nauczycielom.

Polega na:

- ▶ pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych uczniów;
- ▶ rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy dla uczniów.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają, prowadzący zajęcia z uczniem nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści, w szczególności, psycholodzy, pedagodzy, logopedzi i doradcy zawodowi, we współpracy z:

- 1) rodzicami uczniów;
- 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
- 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
- 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;
- 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna** jest udzielana z inicjatywy:
  - ▶ ucznia;
  - ▶ rodziców ucznia;
  - ▶ nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty,
  - ▶ poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
  - ▶ asystenta edukacji romskiej;
- 2. Pomoc psychologiczno – pedagogiczną** organizuje dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki.
- 3. Nauczyciel, wychowawca, specjalista niezwłocznie** (art.35 i art.36 kpa) informują dyrektora szkoły o konieczności objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana w formie:

⇒ **uczniom**

- klas terapeutycznych (z wyjątkiem szkół specjalnych);
- zajęć rozwijających uzdolnienia;
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
- porad i konsultacji.

⇒ **rodzicom uczniów i nauczycielom**

- porad i konsultacji;
- warsztatów i szkoleń.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W przedszkolu i placówce pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana w formie:

⇒ **uczniom**

- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- porad i konsultacji.

⇒ **rodzicom uczniów i nauczycielom**

- porad i konsultacji;
- warsztatów i szkoleń.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Rodzaje zajęć

- 1. Zajęcia rozwijające uzdolnienia** organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Liczba uczestników zajęć wynosi **do 5** uczniów.
- 2. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze** organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.
Liczba uczestników zajęć wynosi **do 8** uczniów.
- 3. Zajęcia specjalistyczne:**
  - **zajęcia korekcyjno-kompensacyjne** organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
Liczba uczestników zajęć wynosi **do 5** uczniów.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- **zajęcia logopedyczne** organizuje się dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zaburzenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę. Liczba uczestników zajęć wynosi **do 4** uczniów.

- **zajęcia socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym** organizuje się dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne. Liczba uczestników zajęć wynosi **do 10** uczniów.

- **Godzina zajęć dydaktyczno-wyrównawczych trwa 45 minut, a zajęć specjalistycznych 60 minut.**

- 4. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej** organizuje się w celu wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji i zawodowych, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Zajęcia te prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup i specjaliści.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

5. Klasy terapeutyczne organizuje się dla uczniów wykazujących jednorodne lub sprzężone zaburzenia wymagających dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specyficznych potrzeb edukacyjnych oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej.

- liczba uczniów w klasie terapeutycznej wynosi **do 15 osób**,
- objęcie ucznia nauką w klasie terapeutycznej wymaga opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- klasy terapeutyczne organizuje się na początku roku i można włączać uczniów z innych szkół.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści prowadzą w przedszkolu, szkole lub placówce działania pedagogiczne mające na celu:

1. **rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień** uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz **zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień** uczniów.
2. **rozpoznanie indywidualnych potrzeb** rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych **możliwości** psychofizycznych uczniów oraz **zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia**, w tym w szczególności w:
  - a) **przedszkolu** – obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna),
  - b) **klasach I-III szkoły podstawowej** – obserwacje i testy pedagogiczne, a także stosują inne metody mające na celu rozpoznanie u uczniów ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się,
  - c) **gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej** – doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi w przedszkolu, szkole i placówce jest zadaniem wychowawców grup wychowawczych nauczycieli prowadzących zajęcia z danym uczniem, oraz specjalistów, tworzących **ZESPÓŁ**

Dyrektor wyznacza osobę lub osoby koordynujące pracę **ZESPOŁU**.

Spotkania ZESPOŁU zwołuje, w miarę potrzeb, osoba koordynująca jego pracę, **nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym**.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Organizacja pracy Zespołu

Zespół tworzy dyrektor przedszkola, szkoły i placówki dla ucznia posiadającego:

- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej
(*niezwłocznie* po otrzymaniu orzeczenia lub opinii),
- wobec którego nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista stwierdził potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wynikającą z przeprowadzonych działań pedagogicznych
(*niezwłocznie* po otrzymaniu informacji).

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Kto może brać udział w posiedzeniu Zespołu?

- 1. Rodzice ucznia** mogą uczestniczyć w pracach Zespołu w części dotyczącej ich dziecka;
  - o terminie posiedzenia Zespołu i możliwości uczestnictwa w jego pracach dyrektor zawiadamia rodziców ucznia,
- 2. Przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej** – na wniosek dyrektora;
- 3. Inne osoby, w szczególności lekarze, psycholodzy, pedagodzy, logopedzi lub inni specjaliści** – na wniosek rodzica ucznia.

Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu obowiązane są do nieujawniania spraw poruszanych podczas spotkania.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Zadania Zespołu

- 1) **ustala zakres**, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne;
- 2) **określa zalecane formy, sposoby i okres** udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z uwzględnieniem zaleceń zawartych odpowiednio w orzeczeniu lub opinii oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia i indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia;
- 3) **planuje działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego** i sposób ich realizacji – w przypadku ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Zadania Zespołu c.d.

- 4) podejmuje działania **mediacyjne i interwencyjne** w sytuacjach kryzysowych;
- 5) opracowuje **Plan Działań Wspierających dla ucznia** i zakłada **Kartę Indywidualnych Potrzeb Dziecka**;
- 6) stosownie do zalecanych form i sposobów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okresów jej udzielania, **określa działania wspierające** wobec rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- 7) dokonuje oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi, w tym efektywności prowadzonych zajęć

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Plan Działań Wspierających (PDW) opracowuje się dla:

- ucznia lub grupy uczniów o jednorodnym rozpoznaniu,
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego;
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania.

PDW stanowi podstawę dla Karty Indywidualnych Potrzeb Dziecka i zawiera:

- a) **cele do osiągnięcia w pracy z uczniem** w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- b) **działania realizowane z uczniem** w ramach poszczególnych zalecanych form i sposobów udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- c) **metody pracy z uczniem**,
- d) **działania wspierające wobec rodziców** ucznia,
- e) **zakres współdziałania** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Dla kogo zakłada się Kartę Indywidualnych Potrzeb Ucznia?

Dla ucznia posiadającego:

- opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- dla ucznia, u którego ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne, nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista, prowadzący zajęcia z uczniem, stwierdził potrzebę objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Co zawiera Karta Indywidualnych Potrzeb Dziecka ?

- 1) imię (imiona) i nazwisko ucznia;
- 2) nazwę przedszkola lub szkoły oraz oznaczenie grupy lub klasy, do której uczeń uczęszcza;
- 3) informację dotyczącą orzeczenia lub opinii albo stwierdzonej potrzeby objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wynikającą z przeprowadzonych przez nauczycieli i specjalistów działań pedagogicznych;
- 4) zakres w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 5) zalecane formy, sposoby i okresy udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okresy udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane;
- 7) ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi;
- 8) terminy spotkań zespołu;
- 9) podpisy osób biorących udział w poszczególnych spotkaniach zespołu,
- 10) wpisy dyrektora dotyczące rodzaju, zakresu i czasu udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i jego podpis.

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem, w ramach pracy zespołu, dla każdego

ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:

- niepełnosprawnego,
- niedostosowanego społecznie,
- zagrożonego niedostosowaniem społecznym,
- **opracowują Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny (IPET),**
- **dokonyją okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz w miarę potrzeby modyfikują IPET.**

Rozporządzenia w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny **IPET** zawiera:

- **zakres dostosowania wymagań edukacyjnych** do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
- **rodzaj i zakres zintegrowanych działań** nauczycieli i specjalistów, w tym w przypadku:
  - ⇒ **ucznia niepełnosprawnego** – zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,
  - ⇒ **ucznia niedostosowanego społecznie** - zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,
  - ⇒ **ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym** – zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
- **formy i metody pracy z uczniem,**
- **ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej** oraz **wymiar godzin,**
- **zajęcia** rewalidacyjne i resocjalizacyjne oraz inne zajęcia, stosownie do potrzeb;
- **działania wspierające rodziców uczniów oraz zakres współdziałania z poradniami, placówkami doskonalenia nauczycieli oraz innymi instytucjami.**

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje się i udziela na zasadach określonych w rozporządzeniu:

01.09.2011 r.

- przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- gimnazja,
- szkoły specjalne wszystkich typów oraz oddziały specjalne,
- placówki.

01.09.2012 r.

- szkoły podstawowe,
- szkoły ponadgimnazjalne.

Pomoc materialna dla dzieci i młodzieży

Statut przedszkola i szkoły powinien określać formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również działania na rzecz zorganizowania pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Treści kształcenia, obejmują zagadnienia z zakresu:

- ▶ **Ogólnego przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, w tym m.in.:**
  - rozwoju fizycznego i psychicznego (poznawczego, emocjonalnego i społecznego),
  - pojęcia normy i patologii,
  - profilaktyki w szkole,

**Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia
przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela** (DZ.U. z 2012 r., poz. 131)

- ▶ **Przygotowania psychologiczno-pedagogicznego do nauczania na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych, w tym:**
  - **sylwetki rozwojowej dziecka w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym, wczesnym i późnym wieku szkolnym, sylwetki rozwojowej ucznia w okresie adolescencji i wczesnej dorosłości,**
  - **dysharmonii i zaburzeń rozwojowych,**
  - **pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela z dziećmi w przedszkolu i szkole (program wychowawczy; edukacja zdrowotna, programy profilaktyczne; wspieranie uczniów w radzeniu sobie z problemami wieku, dorastania; tworzenie środowiska sprzyjającego rozwojowi, stymulowanie rozwoju społeczno-moralnego młodzieży),**
  - **zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania**

**Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia
przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela** (DZ.U. z 2012 r., poz. 131)

W ramach przygotowania realizowana jest także praktyka ukierunkowana na kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych m.in. przez:

▶ **obserwowanie:**

- sposobu integrowania różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,

▶ **współdziałanie z opiekunem praktyk w:**

- sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
- podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji, prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,

**Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia
przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela** (DZ.U. z 2012 r., poz. 131)

- ▶ **pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:**
  - **diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,**
  - **poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,**
  - **organizowanie i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,**
- ▶ **analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.**

**Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia
przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela** (DZ.U. z 2012 r., poz. 131)

**Po zakończeniu kształcenia przygotowującego do wykonywania
zawodu nauczyciela absolwent potrafi m.in.**

- wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji,

a ponadto

- posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych.

ROK BEZPIECZNEJ SZKOŁY

Minister Edukacji Narodowej ogłosił kierunki polityki oświatowej w 2012/2013 roku szkolnym

jednym z nich jest:

„Wzmocnienie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach systemu oświaty”

Obszar bezpieczeństwa rozumiany jest szeroko:

- **dbamy o bezpieczne otoczenie ucznia,**
- **dbamy o bezpieczne zachowanie ucznia.**

Problematyka zapobiegania przemocy w rodzinie wobec dziecka wpisuje się w te obszary.

Dziękuję za uwagę

26-27 listopad 2012 r.